

Denne anden redegørelse (Grundtakstrederegørelse II) om udviklingen efter grundtakstreformens indførelse beskriver udviklingen frem til og med 2003.

FINANSIERINGSREFORMEN PÅ DET SOCIALE OMRÅDE

Den 1. januar 2002 trådte en finansieringsreform (grundtakstreformen) i kraft for visse ydelser og tilbud efter lov om social service. Der henvises til lov nr. 489 af 7. juni 2001 om ændring af lov om social service og lov om hjemmesygeplejerskeordninger (L 162 2000-2001): Folketingstidende 2000-2001, Till. A 4536, Till. A 4465, FF 4745, Till. B 1252, FF 8677, FF 8891, Till. C 861.

Reformen omfatter kommuner og amtskommuner, med undtagelse af Københavns og Frederiksberg kommuner og pr. 1. januar 2003 Bornholms Regionskommune.

I stedet for den hidtil delte finansiering mellem kommune og amtskommune er der indført et finansieringsprincip, hvorefter udgangspunktet er, at den myndighed, der beslutter og iværksætter tilbud efter serviceloven, selv fuldt ud afholder udgifterne til foranstaltningen eller tilbuddet. På voksenområdet medførte finansieringsreformen fx, at udgifterne til kommunale støttetilbud til voksne i eget hjem ikke længere skulle deles mellem kommunen og amtskommunen, men afholdes fuldt ud af kommunen. På børn- og ungeområdet indebar reformen fx, at kommunens udgifter til forebyggende foranstaltninger for børn og unge afholdes fuldt ud af kommunen, hvor udgifterne hidtil blev delt med amtskommunen.

Som en undtagelse er der for visse – typisk mere omkostningskrævende eller specialiserede – tilbud og foranstaltninger indført en grundtakst. Grundtaksterne modificerer således princippet om, at hver myndighed – kommune eller amtskommune – selv afholder udgifterne for de tilbud, som de sætter i værk. Der tages på denne måde højde for, at det fortsat ønskes, at både kommuner og amtskommuner løser opgaver på det sociale område.

Grundtakstmodellen ændrer alene reglerne om, hvordan udgifterne skal finansieres. Der sker ikke ændringer i forhold til fx borgerens ret til ydelser og deres ret til at klage over afgørelser.

Sammenfattende beskrevet bygger reformen på målsætninger om:

- At sikre en bedre sammenhæng mellem det at være ansvarlig for at den rigtige hjælp bliver givet og at finansiere ydelsen.
- At den bedre sammenhæng medfører, at både amter og kommuner får større mulighed for styring på området og bedre sikring af sammenhæng mellem kvalitet og udgifter i tilbuddet.
- At styrke den forebyggende indsats. Den hurtige indsats skal prioriteres og ske så tæt på borgeren som muligt.
- At der ikke ændres på borgernes ret til den nødvendige hjælp og deres ret til at klage over afgørelser.
- At der i videre udstrækning indføres kvalitetsgarantier i forhold til borgerne (kvalitetsstandarder, pligt til at overveje tilbud om handleplaner og uvildige konsulenter).

Finansieringsreformen gælder for et område, hvor de samlede offentlige udgifter er skønnet til ca. 24,4 mia. kr. i 2003. Udgifterne er fordelt med ca. 15,8 mia. på voksenområdet og ca. 8,6 mia. kr. på børn- og ungeområdet.

I finansieringsreformen er der indbygget en overgangsordning, som har til formål at afbøde eventuelle byrdefordelingsmæssige konsekvenser for kommunerne.

Som led i finansieringsreformen på det sociale område er der etableret et omfattende overvågningssystem, der skal belyse reformens konsekvenser.

Overvågningssystemet skal indsamle oplysninger, som især kan belyse konsekvenserne af reformen i forhold til:

- Det samlede systems kapacitet og opbygning.
- Opgavefordelingen mellem kommuner og amtskommuner.
- Udviklingen i samarbejdet mellem kommuner og amtskommuner, herunder visitationsprocessen.
- Udviklingen af nye tilbud specielt med henblik på kvalitetssikring af tilbuddene.
- Brugerorganisationernes erfaringer.

UDVIKLINGSTENDENSERNE TIL OG MED 2003

Denne anden grundtakstrederegørelse omfatter udviklingen frem til udgangen af 2003. Redegørelsen dækker dermed udviklingen frem til og med grundtakstreformens andet år.

Formålet med den foreliggende grundtakstrederegørelse er – på baggrund af redegørelser fra